

*Granskning av
årsredovisning
2012*

Skellefteå kommun

Per Ståhlberg
Certifierad kommunal
revisor

April 2013

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	6
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	6
3.1.3.1.	Finansiella mål	6
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	7
3.2.	Rättvisande räkenskaper	7
3.2.1.	Resultaträkning	7
3.2.2.	Balansräkning.....	8
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	8
3.2.4.	Sammanställd redovisning	9
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	9

---

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2012-01-01 – 2012-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2012.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen redovisar ett resultat på 267 mnkr och lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5). Vi bedömer att kommunens ekonomiska situation och utveckling är god.

Granskningen visar att målen för god ekonomisk hushållning följs upp i årsredovisningen. Kommunstyrelsen gör bedömningen att måluppfyllelsen är relativt god i verksamhetsperspektivet och att samtliga mål i det finansiella perspektivet har uppnåtts.

Vår bedömning är att det verksamhetsmässiga och finansiella resultatet i stort är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning för år 2012.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är i stort upprättad enligt god redovisningssed.

Kommunen avviker dock från god redovisningssed avseende *värderingsfrågor* enligt följande:

- I strid med RKR 8.2 blandar kommunen konsolideringsmetoder vid upprättande av den sammanställda redovisningen. Orsaken till detta förfarande redovisas öppet i avsnittet redovisningsprinciper.

---

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen introduceras genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen genomförs med kontrollmålsmetodik enligt det granskningsprogram för granskning av årsredovisning som PwC Kommunal Sektor använder. Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

---

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen bedöms ge en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver, utöver resultatets fördelning mellan den skattefinansierade verksamheten och affärsverksamheterna, finansieringen av investeringar, ekonomiska nyckeltal mm. Avsnittet innehåller också en så kallad känslighetsanalys som beskriver hur kommunens resultat påverkas av förändringar i exempelvis räntan, löneökningar och invånarantal.

Förvaltningsberättelsen innehåller även uppgifter om pensionsåtagandet. Ett antal cirkeldiagram, vilka på ett överskådligt vis redogör för hur verksamheten är finansierad och vad pengarna går till, framgår också av förvaltningsberättelsen.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Här framgår, utöver verksamhetskändelser, även att internbanken flyttats från kommunen till Skellefteå Stadshus AB.

Förväntad utveckling

Det finns ett framåtblickande perspektiv i analysen, i förvaltningsberättelsen, och kopplingar görs till hur den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen de anställdas åldersstruktur, pensionsavgångar, kompetensförsörjning mm.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen. Förvaltningsberättelsen bör dock fortsätta att utvecklas på detta område mot bakgrund av att Skellefteå kommun bedriver en stor andel av sin verksamhet i företagsform. Årsredovisningen har utvecklats något i jämförelse med

föregående år genom att i tabellen (i not 24) har kompletteras med uppgift om inköp och försäljningar mellan koncernens enheter.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Årsredovisningen innehåller ett intressant avsnitt, *Ranking och jämförelser för kommunens verksamheter*, som jämför nyckeltal för Skellefteå med andra kommuner inom ett antal olika verksamheter och områden.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Investeringsutgifterna och -inkomsterna redovisas i tabell per nämnd, affärsverksamhet och företag. För fleråriga, större investeringsprojekt redovisas utfallet för 2012 och ackumulerat utfall samt avvikelser mot budget. För pågående projekt redovisas även en prognos på det totala utfallet.

Under 2012 har kommunen investerat för 281 mnkr (278) och de kommunägda bolagen för 939 mnkr (1 114). Exempel på stora investeringar är en förskola i Skelleftehamn, VA-investering i Boviken samt D-huset på Balderskolan.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Sammanlagt redovisar nämnderna ett överskott mot tilldelade resurser (vilka består av årsbudget, resultatöverföring från tidigare år samt tilläggsanslag) med 8 mnkr.

Närmare beskrivning av nämndernas ekonomi och orsaker till eventuella budgetavvikelser framgår av nämndsredovisningarna i slutet av årsredovisningen.

Nedan redovisas nämnderna med största budgetavvikelser samt vad de prognostiserade för helårsutfall i delårsrapporten per augusti 2012:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Budget	Utfall	Budget-avvikelse	Prognos aug -12
Kommunstyrelse	-281,0	-249,2	31,8	17,0
Barn- och grundskolenämnd	-1 145,4	-1 184,7	-39,3	-25,4
Fastighetsnämnd	-29,6	-16,6	13,0	11,4
Fritidsnämnd	-221,3	-205,9	15,5	8,0
Personalnämnd	-49,5	-35,1	14,5	0,0
Socialnämnd	-1 510,6	-1 528,0	-17,4	-23,8
Teknisk nämnd	-178,6	-193,2	-14,7	-18,2

Av nämnderna som redovisar underskott ovan så anger barn- och grundskolenämnden löneökningar som skäl till den negativa avvikelser. Tekniska

nämnden har haft högre kostnader för vinterväghållningen och socialnämnden har hållit budget 2012 men i princip inte lyckats återställa något av underskottet som flyttats med från 2011.

Vad gäller bolagen så överträffar de flesta sina resultatkrav, undantaget Skellefteå Stadshus AB och Skellefteåbuss AB.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av om balanskravet har uppfyllts.

Kommunen har inget underskott att täcka sedan tidigare och 2012 års resultat enligt balanskravsutredningen uppgår, efter avdrag för realisationsvinster, till 265 mnkr.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Granskningen visar att målen för god ekonomisk hushållning följs upp i årsredovisningen. Kommunstyrelsen gör den sammantagna bedömningen att måluppfyllelsen är relativt god i det verksamhetsmässiga perspektivet och att samtliga finansiella mål uppnåtts.

Vår bedömning är att det verksamhetsmässiga och finansiella resultatet i stort är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning för år 2012.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2012:

<i>Mål</i>	<i>Följs upp</i>	<i>Måluppfyllelse</i>
Oförändrad kommunalskatt	Ja	Ja
Resultatet för kommunen exklusive elförsörjningen, ska		
• på kort sikt uppgå till 1,5 % av skatter och statsbidrag	Ja	Ja
• på lång sikt uppgå till 3 % av skatter och statsbidrag	Nej	?
Ingen inlåning till skattefinansierad verksamhet	Ja	Ja
Ingen utförsäljning av strategiska tillgångar. Vid annan försäljning prövas om medlen ska användas till pensionsavsättningar eller investeringar.	Ja	Ja
Skellefteå Kraft ska ge en avkastning motsvarande 4 % av eget kapital vid budgetårets utgång.	Ja	Ja

Samtliga finansiella mål, undantaget det långsiktiga resultatmålet, uppfylls. I budget 2014 har föreslagits att resultatmålet skall uttryckas som ett intervall mellan 1,5 – 3,0 % av skatter och statsbidrag. Detta ser vi som positivt då kommunstyrelsen slipper problematiken med att ha ett mål, som det nu är uttryckt, i princip inte går att mäta.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Kommunstyrelsen redogör i årsredovisningen för måluppfyllelsen i de fyra verksamhetsperspektiven som fullmäktige har fastställt i 2012 års styrkort. Bedömningarna av den sammantagna måluppfyllelsen framgår av tabellen nedan.

Perspektiv	Följs upp	Måluppfyllelse
Medborgare/kund	Ja	Delvis
Utveckling/tillväxt	Ja	Ja
Ekonomi	Ja	Delvis
Medarbetare	Ja	Delvis

Utifrån nämndernas mätning och rapportering har kommunstyrelsens bedömning för perspektivet *Medborgare/kund* sänkts från måluppfyllelse till delvis måluppfyllelse i förhållande till den prognos som lämnades i augusti 2012. Omvänt för perspektivet *Utveckling/tillväxt* där bedömningen ändrats från delvis måluppfyllelse till måluppfyllelse. För perspektiven *Ekonomi* och *Medarbetare* kvarstår bedömningen om delvis måluppfyllelse.

Sammantaget gör kommunstyrelsen bedömningen att måluppfyllelsen är relativt god i verksamhetsperspektivet.

Vi vill poängtera att bedömningen av styrkortsperspektivet *Ekonomi* inte direkt skall sammankopplas med kommunens övergripande ekonomi, vilken är mycket god. Detta nämner också kommunstyrelsen i årsredovisningen

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år.

Resultaträkning 2012	Utfall 2011	Utfall 2012	Ökning/ minskning
Verksamhetens intäkter	1 364	1 436	5,3 %
Verksamhetens kostnader	-4 704	-4 790	-1,8 %
Avskrivningar	-175	-175	0,0 %
Verksamhetens nettokostnader	-3 516	-3 530	-0,4 %
Skatteintäkter	2 810	2 884	2,6 %
Generella statsbidrag	800	796	-0,5 %
<i>Summa skatter och statsbidrag</i>	<i>3 610</i>	<i>3 680</i>	<i>1,9 %</i>
Finansiella intäkter	294	260	-11,6 %
Finansiella kostnader	-182	-143	21,4 %
Årets resultat	206	267	29,6 %

I jämförelse med 2011 har nettokostnaden stigit något trots engångsintäkten från AFA (se nedan). Detta har kompenseras med ökade skatteintäkter samtidigt som statsbidragen sjunkit något. Vidare är finansnettot 5 mnkr bättre i jämförelse med föregående år.

Årets resultat överträffar det budgeterade med ca 122 mnkr. Största orsak till detta är att kommunen fått tillbaka 81 mnkr avseende AFA-premier inbetalda under 2007 och 2008. En annan orsak till den positiva budgetavvikelsen är att intäkterna från skatter och statsbidrag översteg det som var budgeterat med närmare 36 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital. Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Till följd av att internbanken flyttats ner till Skellefteå Stadshus AB samt i princip samtliga långfristiga mellanhavanden mellan kommunen och de kommunägda bolagen reglerats under i början av 2013 så borde dessa poster klassificerats som kortfristiga i balansräkningen. Endast skulder/fordringar som förfaller längre än ett år efter balansdagen skall klassificeras som långfristiga. På intäktssidan berör detta klassificeringsfel ca 14 miljarder och på skuldsidan ca 3,8 miljarder kr.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Överensstämmelse finns mellan kassaflödesanalysens uppgifter och motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen. Kassaflödesanalysen saknar, liksom tidigare år, notupplysningar.

Kassaflödet var negativt även under 2012 och uppgick till -15 mnkr (-59 mnkr).

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen i stort ger en helhetsbild av koncernens ekonomiska ställning och åtaganden. Fortfarande kan de stora delar av kommunens verksamhet som ligger i bolagen på ett bättre sätt vävas in i den övriga verksamhetsrapporteringen i förvaltningsberättelsen.

Koncernens resultat uppgår till 618 mnkr och det är 338 mnkr högre än föregående år. Utöver att kommunen gör ett starkare resultat 2012, bland annat tack vare de återbetalda AFA-premierna, så har bolagens resultat påverkats positivt av den ändrade bolagsbeskattningen, återförda nedskrivningar samt en väsentligt högre elproduktion än föregående år.

Granskningen visar att kommunen inte åtgärdat avsteget från de krav som ställs i RKR:s rekommendation 8:2 enligt följande:

Kommunen blandar konsolideringsmetoder utan att göra alla nödvändiga justeringar vid upprättandet av sammanställda resultat- och balansräkningar, vilket också anges i avsnittet redovisningsprinciper. Vidare sker inte heller någon justering för skillnader i redovisningsprinciper mellan företagen och kommunen innan konsolidering.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i stort uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed.

2013-04-03

Per Ståhlberg
Projektledare

Bo Rehnberg
Uppdragsledare